

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122013209
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122013209.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.09.2023, v trestnej veci proti obžalovanému A. B. a spol. pre prečin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/66/2022 zo dňa 25.04.2023, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste u oboch obžalovaných.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

Obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom A. XXX, okr. B. a obžalovanej C. D., nar. XX.XX.XXXX v A., okr. B., trvale bytom A. XXX, okr. B.,

u k l a d á :

Obžalovanému A. B. podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovanej C. D. podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ju na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom sp. zn. 3T/66/2022 zo dňa 25.04.2023 Okresný súd Prešov rozhodol tak, že obžalovaných 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom A. XXX, okr. B. a 2/ C. D., nar. XX.XX.XXXX v A., okr. B., trvale bytom A. XXX, okr. B., uznal vinnými z prečinu ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- v období od 02.09.2021 do 30.06.2022 v A., okr. B. a inde z nedbanlivosti si ako biologickí rodičia riadne neplnili svoje rodičovské povinnosti voči svojej maloletej dcére C. B., nar. XX.XX.XXXX tým spôsobom,

že zanedbávali plnenie jej povinnej školskej dochádzky, neodprevádzali ju do školy, nekontrolovali, či riadne chodí do školy a tam aj zotrváva do konca vyučovania a so školou nespolupracovali, v dôsledku čoho maloletá v školskom roku 2021/2022 v uvedenom období na Základnej škole s Materskou školou v Šarišských Bohdanovciach, okr. Prešov, vymeškala celkom 735 neospravedlnených vyučovacích hodín, pričom k náprave nedošlo ani napriek upozorneniam zo strany školy, čím takto maloletú vystavili nebezpečenstvu spustnutia.

Za to im uložil:

Obžalovanému A. B. podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona za rovnakého pomeru jednej poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. l) Trestného zákona k jednej priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmiennečne odložil. Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia v trvaní 3 (tri) roky.

Obžalovanej C. D. podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona za rovnakého pomeru jednej poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. l) Trestného zákona k jednej priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon uloženého trestu podmiennečne odložil. Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia v trvaní 3 (tri) roky.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výrokom o trestoch uloženým oboj obžalovaným, v ich neprospech podal okresný prokurátor ihneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní odvolanie. V písomných dôvodoch odvolania poukazoval na to, že obaja obžalovaní boli za rovnakú trestnú činnosť, aj keď v nedbanlivostnej forme, odsúdení už celkom štyrikrát, a to trestami nespojenými s obmedzením osobnej slobody, pričom tieto tresty u nich nemali žiadny výchovný vplyv, keďže sa opakovane dopúšťali rovnakého konania s tým, že v tomto prípade sa skutku dopustili v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia za rovnakú trestnú činnosť. Podľa správ zo školy, ako aj z výpovedí svedka - zástupcu školy, ktorú maloletá navštevovala, rodičia so školou nespolupracovali, nejavili záujem o vzdelávanie svojej dcéry. K zmene prístupu obžalovaných nedošlo ani po predchádzajúcich odsúdeniach, teda keď už na ich základe si museli byť vedomí, akým spôsobom sa majú starať o výchovu a vzdelávanie svojich maloletých detí. Odkazoval na to, že účelom trestu má byť zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasné odradenie iných od páchania trestných činov. Uložením trestu odňatia slobody nespojeného s obmedzením osobnej slobody nie je, podľa okresného prokurátora, možné takýto účel dosiahnuť, keďže obžalovaní ako rodičia si už z predchádzajúcich odsúdení nevzali ponaučenie, nezmenili prístup k starostlivosti o svoje deti a keďže sa starajú aj o ďalšie deti s povinnou školskou dochádzkou, je potrebné predísť aj v tom, aby k vymeškávaniu povinnej školskej dochádzky dochádzalo aj u ďalších detí. Doterajšie tresty nesplnili, podľa tohto odvolateľa, u obžalovaných zákonom požadovaný účel a účel trestu by mal byť dosiahnutý uložením trestu spojeným s odňatím slobody, pričom okresnému súdu vytykal, že dostatočne neprehodnotil všetky preukázané dôkazy prípravného konania, ako aj hlavného pojednávania a pri rozhodovaní o treste pre oboch obžalovaných je rozhodnutie nesprávne. Okresný prokurátor poukazoval aj na to, že podľa jeho názoru, pokiaľ má súd za to, že uloženie nepodmiennečného trestu odňatia slobody u oboch rodičov by malo nepriaznivý vplyv na rodinu, je možné nariadiť výkon trestu odňatia slobody oboj rodičom postupne za sebou tak, aby bola zabezpečená starostlivosť o rodinu minimálne jedným rodičom, no doterajšie tresty neplnili u obžalovaných zákonom požadovaný účel, preto bol toho názoru, že účel trestu by mal byť dosiahnutý uložením trestu spojeným s odňatím slobody. V podstate na základe uvedeného okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a obžalovaným uložil primeraný nepodmiennečný trest odňatia slobody.

Obžalovaná sa písomne vyjadrila prostredníctvom svojho obhajcu. To, že sa nesplnil zákonom požadovaný účel, a teda, že účel trestu má byť dosiahnutý uložením trestu spojeným s odňatím slobody, obžalovaná odmieta, keďže okrem dcéry C. sa v domácnosti riadne stará o ďalšie štyri svoje maloleté deti, s ktorými nie sú žiadne podobné problémy. Tak, ako už obžalovaná uviedla v rámci trestného konania, nemala žiadnu vedomosť, že dcéra C. nechodí do školy, keďže každé ráno riadne odišla na zastávku, odkiaľ odchádzala autobusom do školy a upovedomenia ohľadom vymeškaných hodín dcéry C. nečítala, lebo nevie čítať. To, že dcéra nechodí do školy, sa teda dozvedela až po vznesení jej obvinenia. V rámci trestného konania opakovane uviedla, že ju celá vzniknutá situácia

mrzí, keďže dôverovala dcére, že riadne navštevuje školu, keďže každé ráno ju riadne vychystala a videla ju odchádzať na autobusovú zastávku. Uložený trest pre obžalovanú je dostatočným z pohľadu zabezpečenia ochrany spoločnosti, keďže umiestnením dcéry C. dňa 24.04.2023 do Diagnostického centra v Ružomberku je vylúčené, aby dochádzalo k pokračovaniu v trestnej činnosti. Z pohľadu obžalovanej jej dlhodobé odlúčenie od dcéry je dostatočným prostriedkom na jej prevýchovu a odradenie od páchania akejkoľvek trestnej činnosti. V súvislosti s tým sa obžalovaná priznala k tomuto skutku, uznala svoju vinu a akceptovala uložený trest zo strany súdu, dokonca vzdala sa voči tomuto rozhodnutiu podať odvolanie. Uloženie trestu spojeným s odňatím slobody by z hľadiska účelu trestu určite nevedlo k ochrane spoločnosti pred páchatelom, keďže dcéra C. je v súčasnosti umiestnená v Diagnostickom centre v Ružomberku, čiže je vylúčené akékoľvek pokračovanie v trestnej činnosti vo vzťahu k nej a pri ostatných deťoch, o ktoré sa stará obžalovaná v domácnosti, sa tieto problémy nevyskytli. Práve uloženie trestu spojeného s odňatím slobody by pre jej štyri maloleté deti, o ktoré sa riadne stará obžalovaná v domácnosti, znamenalo ohrozenie na ich živote a zdraví a ich umiestnenie v centre pre deti a rodiny, by naopak prinieslo opačný, ako požadovaný efekt na spoločnosť.

Na základe takto podaného odvolania postupoval odvolací súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a v prejednávanej veci zistil nasledovné.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia plynie, že okresný súd hodnotil zistené skutočnosti tak, že posudzoval zákonné hľadiská uvedené v § 34 Trestného zákona, pričom pri druhu a výmere trestu zohľadnil skutočnosť, že spáchanie predmetného skutku obžalovanými nemožno považovať za ojedinelé zlyhanie pri plnení si rodičovských povinností, keďže títo boli už v minulosti viackrát súdne trestaní za obdobnú trestnú činnosť, z čoho vyvodil, že recidíva ich konania podstatne zvyšuje nebezpečnosť spáchaného trestného činu. Zároveň poukazoval na potrebu komplexného zváženia všetkých ostatných okolností prípadu samostatne, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, čo prakticky vyjadril v závere, že recidíva sama o sebe by odôvodňovala uloženie trestu odňatia slobody v strede zákonom stanovenej trestnej sadzby, avšak priznanie sa obžalovaných, ktorým napomohli orgánom činným v trestnom konaní a súdu k rýchlemu objasneniu ich trestnej činnosti, považoval za významnú poľahčujúcu okolnosť, ktorá ho doviedla k presvedčeniu, že aj trestami odňatia slobody uloženými v dolnej polovici zákonnej sadzby v trvaní 2 roky každému jednému, bude naplnený účel trestu. Neušlo jeho pozornosti, že obaja obžalovaní sa skutku dopustili počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia uloženého im za rovnaký trestný čin, pričom vzhľadom na skutočnosť, že mal. C. B. bola dňa 24.04.2023 umiestnená do Diagnostického centra v Ružomberku, čo okresný súd vyhodnotil ako situáciu, kedy de facto odpadla obava z pokračovania v trestnej činnosti vo vzťahu k maloletej, a tak s poukazom aj na kladné charakteristiky obžalovaných z miesta bydliska a správu probačného a mediačného úradníka, že sa obaja riadne podrobujú probačnému dohľadu, dospel k presvedčeniu, že uloženie tzv. nepodmieneného trestu by v prejednanom prípade nebolo vhodným a ani potrebným. Ďalej mal za potrebné poukázať aj na vyhodnotenie osôb obžalovaných z bezprostrednej služobnej skúsenosti z hlavného pojednávania, keď z prostého vizuálneho pozorovania na hlavných pojednávaniach zistil, že ide o osoby jednoduché vo vyjadrovaní i nonverbálnych prejavoch. Z vykonaného dokazovania zistil, že obaja obžalovaní sa starajú o výchovu nielen troch svojich vlastných detí, ale aj o vnučku, ktorá im bola zverená do starostlivosti a bol si vedomý aj toho, že zo správy ÚPSVaR vyplynulo, že v prípade nástupu obžalovaných do výkonu trestu by sa ich deti ocitli bez akejkoľvek starostlivosti, boli by ohrozené na živote a zdraví a bolo by ich potrebné umiestniť do centra pre deti a rodiny, čo však vzhľadom na počet detí a kapacitné možnosti centra v súčasnosti nie je reálne možné. Uložil im tak trest odňatia slobody, no jeho výkon podmienene odložil so stanovením skúšobnej doby v hornej polovici zákonnej sadzby v trvaní 3 rokov. Probačný dohľad nad nimi súd nenariadil, nakoľko by išlo o duplicitné rozhodnutie vo vzťahu k prebiehajúcej ochrannému dohľadu vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 1T/78/2020.

So závermi súdu prvého stupňa pri ukladaní trestu sa odvolací súd nemohol stotožniť práve vzhľadom na skutočnosť, že pri ukladaní primeraného trestu je skutočne potrebné komplexne hodnotiť všetky právne významné podmienky uvedené v § 34 Trestného poriadku, s tým, že tieto je nevyhnutné aplikovať vždy sledujúc zákonný účel trestu.

Tento je formulovaný v ustanovení § 34 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Okresný súd vychádzal z prijatia vyhlásenia obžalovaných o vine a zo zistení vyplývajúcich z listinných dôkazov. Konkrétne zistil, že žijú v spoločnej domácnosti s piatimi maloletými deťmi, ich správanie je v celku štandardné, rodina drží spolu, žijú harmonicky. Obžalovaní neboli v obci prejednaní komisiou verejného poriadku. Z výpisu ústrednej evidencie priestupkov MV SR vyplýva, že obžalovaná C. D. spáchala doposiaľ celkovo šesť priestupkov, kde sa dopustila porušenia viacerých ustanovení zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch, a to proti občianskemu spolunažívaniu, bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a proti majetku. Za tieto priestupky boli jej uložené finančné sankcie v rozmedzí od 10,- do 30,- eur. Obžalovaný A. B. sa dopustil doposiaľ len jedného priestupku na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky riešeného bez uloženia sankcie – napomenutím. Z odpisov registra trestov vyplýva, že obžalovaná C. D. bola doposiaľ päťkrát odsúdená, z toho štyrikrát pre trestný čin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona. Obžalovaný A. B. bol doposiaľ súdne trestaný 13-krát pre rôznorodú majetkovú trestnú činnosť, ostatné štyri odsúdenia sú za trestný čin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona. Z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/78/2020 vyplýva, že obaja obžalovaní boli rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 18.12.2020 sp. zn. 1T/78/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.04.2021 sp. zn. 5To/7/2021 uznaní vinnými z prečinu ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo im bol uložený každému jednému trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu a nariadením probačného dohľadu na dobu 3 rokov. Súčasne im bola uložená povinnosť podrobiť sa v súčasnosti s probačným a mediáčnym úradníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Z priebežnej správy z probácie vyplýva, že obaja sa riadne podrobujú probačnému dohľadu. Zo správy z Centra pre deti Drak vyplýva, že mal. C. B. bola dňa 24.04.2023 umiestnená do Diagnostického centra v Ružomberku. Zo správy ÚPSVaR o výchovných a rodinných pomeroch vyplýva, že obaja sa starajú o výchovu nielen troch svojich vlastných detí, ale aj o vnučku, ktorá im bola zverená do starostlivosti. V prípade nástupu obžalovaných do výkonu trestu, by sa ich deti ocitli bez akejkoľvek starostlivosti, boli by ohrozené na živote a zdraví a bolo by ich potrebné umiestniť do centra pre deti a rodiny, čo však vzhľadom na počet detí a kapacitné možnosti centra v súčasnosti nie je reálne možné.

Pokiaľ teda okresný súd poznal priestupkovú, no najmä trestnú minulosť oboch obžalovaných a správne a korektne na ňu v odôvodnení napadnutého rozsudku odkazoval, vrátane mimoriadne závažnej skutočnosti, a to, že obaja sa predmetnej trestnej činnosti dopustili v čase plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, tak bol u oboch obžalovaných skutkovo opodstatnený záver, že u nich sú s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou možnosť nápravy iným, než prísnejším trestom ako doposiaľ v ich minulosti, ohrozené. Obaja sú viacnásobní špeciálni recidivisti, ktorí sa aktuálne osobne starajú o ďalšie maloleté deti, aj keď vo vzťahu k ich dcére, u ktorej sa trestnej činnosti opakovane dopúšťali, možno konštatovať, že ich zákonným odlúčením od tejto dcéry pominula obava o prípadných nebanlivostných porušeníach práv tohto dieťaťa zo strany obžalovaných.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplynulo, že obžalovaní vyhlásili, že sa cítia vinnými, ich vyhlásenie okresný súd na hlavnom pojednávaní prijal, dokazovanie ohľadne viny obžalovaných nevykonával a vykonal len dokazovanie pre potreby výrokov o trestoch. Odvolací súd nezistil, že by v tomto postupe okresný súd pochybil pri prijatí vyhlásenia o vine obžalovaných, a tak bolo namieste toto prijatie zohľadniť v ich prospech.

Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017 sp. zn. Tpj 55/2016 /publikovanom pod R44/2017/, na zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia

obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku vyplýva, že samotné priznanie sa obžalovaného nie je poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, a to z dôvodu nemožnosti zohľadňovania rovnakej okolnosti duplicitne (viacnásobne), vyplývajúcej z ustanovenia § 38 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň je poukazované na to, že aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa písm. n) naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu) a že taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin (a to aj procesným dokazovaním, vedeným v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, nie len „operatívne“) do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste a že súd potom prejednáva vec ako spor medzi obžalobou a obhajobou, podľa zásad kontradiktórneho procesu. Zároveň sa poukazuje na to, že zdvojené (ďalšie) použitie určitej (faktickej) okolnosti ako (právne) poľahčujúcej (alebo priťažujúcej) okolnosti je teda podmienené určitým obsahovo - novým prvkom, ktorý presahuje podstatu prvého z oboch posúdení alebo musí ísť o dve rôzne faktické okolnosti.

Odvolací súd zistil, že v danom prípade priznanie obžalovaných, spolu s ľútosťou prejavenu na hlavnom pojednávaní, viedlo k podstatnému urýchleniu trestného konania, pričom vyhlásenie o vine nenastalo za situácie, že by bolo nutné čo do viny vykonávať čo i len čiastočné dokazovanie preberané z prípravného konania, a tak nie je jednoznačný záver, že by obžalovaní vyhlásili vinu pod ťarchou nejakého, na hlavnom pojednávaní vykonaného, dokazovania. Aj ich následne prezentovaný kritický vzťah k svojej trestnej činnosti naznačuje priaznivé možnosti nápravy už pri uložení nižšieho trestu. Posudzované vyhlásenia o vine, ktorých súčasťou je priznanie a úprimné prejavenie ľútosť, tak v danom prípade znamenali zásadné urýchlenie konania pred súdom ako ťažiskovej časti trestného konania a v konečnom dôsledku znamenalo zásadne urýchlené dosiahnutie účelu trestného konania, ktorým je odhalenie trestných činov a ich páchatel'ov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov týchto odhalených trestných činov.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Podľa § 34 ods. 3 Trestného zákona, trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Účelom trestu je ochrana spoločnosti pred páchatel'om trestného činu, vyjadrená vo forme represie. Cieľom uplatňovania tejto zásady je uložiť páchatel'ovi trestného činu trest, ktorý by mal byť určitou formou odplaty spoločnosti, a to vo forme ujmy na osobnej slobode majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť len súd podľa Trestného zákona za spáchaný trestný čin, pričom ujma nie je účelom trestu, ale iba prostriedkom, ako ho dosiahnuť. Okrem odplaty odsúdenému ide spoločnosti vo vyjadrenom treste aj o jej ochranu, teda o zabránenie v páchaní trestnej činnosti a, samozrejme, o prevenciu, a to v podobe individuálnej prevencie, t. j. pôsobenia na odsúdeného sankciou tak, aby v budúcnosti viedol riadny život, ako aj vo forme generálnej prevencie, t. j. pôsobenia trestu smerom k ostatným členom spoločnosti tak, aby jednoznačne vnímali, že za porušovanie spoločenských pravidiel môžu byť odsúdení a tiež vyjadrenie morálneho odsúdenia páchatel'a. Úlohou spoločnosti je pritom uložiť len taký druh a výmeru trestu, pri ktorom bude splnený účel tohto trestu, ale zároveň budú dodržané aj zásady humanizmu, a to predovšetkým tak, že trest má spôsobiť len takú ujmu, akú vyžaduje splnenie účelu trestu. Veľmi dôležité je pri ukladaní trestu hodnotiť osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, a to najmä preto, aby trest, ktorý je páchatel'ovi ukladaný, odrážal v sebe najmä jeho minulosť z hľadiska jeho postoja k dodržiavaniu jednotlivých spoločenských noriem, jeho povinností, ale najmä jeho vývoj z hľadiska páchania trestnej činnosti. Dôležité je hodnotenie a posúdenie páchatel'a z hľadiska jeho pôsobenia v spoločnosti, a to vo všetkých súvislostiach a so zreteľom na zabránenie odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti, ale aj s dôrazom na vytvorenie podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Preto je pre daného páchatel'a vždy dôležité uložiť individuálny trest v zmysle tejto zásady, pretože je potrebné, aby spoločnosť pôsobila svojou sankciou, ktorú ukladá súd, najmä na páchatel'a trestného činu. Dôležité je skúmať aj

pomery páchatel'a, a to v celom spektre pôsobenia tejto osoby v minulosti, pretože len tak je možné zabezpečiť, aby trest bol uložený spravodlivo. Dôležité je pri ukladaní trestu poznať rodinné a osobné pomery páchatel'a, ale aj jeho majetkové pomery, zdravotný stav, ako aj jeho postavenie v rodine najmä s ohľadom na jeho starostlivosť vo vzťahu k ostatným členom jeho rodiny. Práve na základe správneho hodnotenia páchatel'a a overenia jeho pomerov je možné splniť cieľ individuálnej prevencie.

Po zohľadnení spôsobu spáchania činu a jeho následok, vedomej nedbanlivosti ako zavinenia, okolností, osôb páchatel'ov, ich pomery, ako to učinil už okresný súd, no aj vo svetle takto hodnotených možností nápravy oboch obžalovaných, neostáva za primeraný, zákonný, spravodlivý druh trestu považovať iný než trest odňatia slobody spojený priamo s jeho výkonom. Samozrejme, vzhľadom na pomery obžalovaných, nevyhnutný negatívny vplyv trestov na ich rodinu, no zároveň vzhľadom aj na morálne odsúdenie spoločnosťou u oboch obžalovaných ako rodičov, ktorí benevolentne pristúpili k výchove a vzdelaniu svojho dieťaťa, mal odvolací súd za to, že bude namieste tieto zohľadniť.

Práve pre ich prístup k trestnému konaniu mal odvolací súd za to, že dobrodenie Trestného zákona, ktoré analogicky ako pri dohodách o vine a treste umožňuje aj pri absencii mimoriadnych okolností a pomerov páchatel'a uložiť trest o jednu tretinu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, je v tomto prípade namieste. V záujme uloženia primeraného trestu dospel tak k záveru, že zákonným, odôvodneným, primeraným a teda spravodlivým trestom je u každého z obžalovaných trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiacov.

Pri rozhodnutí o spôsobe výkonu tohto trestu odvolací súd zohľadnil, že doposiaľ vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin neboli.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.